

اداره مرکزی :

آنقره ده ، معارف املکلی یاننده کی دائره
استانبول جاده سنده آنقره

استانبول بورسی :

استانبول ده ، آنقره جاده سنده 87 نومروده
دائرة مخصوصه

حیات

هیاهو و تحمیل ... دنیای راهای پر حیات قاتلم ...
نجه

نفسه می هر برده 15 غرومده

سنه لکی پوسته ایله 7,5 لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین 7,5 دولار)

اونه راعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسنه
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرزیدر .

صافی : 81

آنقره ، 14 حزیران ، 1928

4 نجی جلد

اعمار می ، خراب می ؟

غالبا اون بش اون آلتی سنه اول ، استانبول
شهرامینلرندن بری ، دوز و کنیش جاده لر آچق
ایچون اوکنه نه کلیرسه ییقمق مراقنه دوشمشدی .
اوزمان معمار کمال الدین بک مرحومک « تورک
یوردی » نده چیقان هیجان و صمیمیت دولور
مقاله سنی دائما محبتله خاطرلارم : « زاواللی کوزه لر
استانبول ، سنی پارسه بکزه ته میه جکر ؛ فقط هیچ
اولمازسه بوکره شه دوندورمک ایسته یه جکر .
فقط سن ، بوکونکی خراب ، باقیمسز حالکده
بیله ، بوکره شدن ده پارسدن ده کوزه لیسک ! »
دیه فریاد ایدن بوتورک معماری تماما حقلیمیدی ،
عجبا مبالغه ایتیمورمیدی ؟ بیلمیورم . هر حالده ،
آتشلی برملیتپورولک روحیه مشبوع اولان
اوسطرلر ، بنی اوزمان چوق متحسس ایتمشدی .
مقاله نك آدی ده غالباً « اعمار بلده بلاسی » ایدی ...
آثار عتیقه نك محافظه سی ایچون الده موجود
نظامنامه لره ، بومقصدله یاپیلمش برطاقم تشکیلاته
رغماً ، « اعمار بلده بلاسی » مملکتک هر طرفنده
حادثا مستولی برشکلده دوام ایدوب کیتمکده در .
اسکی مزارقلر قالدیریلور ، یوکسک برصنعت
محصولی اولان تاریخی مزار طاشلری قیریلور ،
تاریخی کتابه لر قالدیرم طاشی اولور ، براز
خراب اولغه باشلامش هر هانکی بر معماری
آبدیسی بوسبوتون ییقیلارق انقاضیه یکی انشاآت
وجوده کتیریلور ؛ خلاصه ، او یله بر « اعمار » که
حقیقته « ملی آبدی لر تخریب » دن باشقا
برشی دکل ...

تخریب ایدیشمزی ده یینه حیرتله قارشیلایورلر ...
بونلردن برینه ، اقتصادی وضعیتمزدن دولای
برچوق آبدی لر مزی تعمیر امکاتی بولامادیغمزدن
بحث ایدیه جک اولدم ؛ « تعمیر آیری مسئله ؛
شیمدیلک هیچ اولمازسه تخریب ایتمه سه کیز ! »
دیدي ، نه قادر آچی ، فقط نه قادر دوغر و بر جواب .
عصرلردن بری ، لاقیدلکمز ، اهمالز نتیجه سنده
« طبیعت » ک ذاتاً یاواش یاواش اورته دن
قالدیرمقده اولدینی ملی آبدی لر مزی احمالایچون ،
بزمده ، « طبیعت » ک منفی قوتلرینه اشتراکزه
نه لزوم وار ؟

معارف و کالتی و معارف مأمورلری ، اسکیدن
بری ، بو جنس تخریباته مانع اولمق ایچون
اعظمی غیرت صرف ایدرلر . آنادولونک
مختلف مرکز لر نده یکی موزملر آجان جمهوریت
معارفی ایسه ، ملی حرثله علاقه دار اولان
بو مسئله لره قارشی قوتله علاقه دار اولور .
فقط نه قادر یازیق که بو غیرت و بو علاقه ، هر زمان
بو تخریباتی منعه کفایت ایتمه مکده در . ملی دو یغو ،
ملی و بدیعی تربیه مملکتده هنوز لایقیه انکشاف
ایتهدیکی ایچون ، حتی « منور » عد ایدیلن صنفک
بویوک برا کثرتی بیله ، هر هانکی بر معماری آبدیسی
قارشیسینده بدیعی ره یجان دویمایور ؛ ییقیلان برصنعت
آبدی سنک ، ملی وار لغمزدن قوپمش بر پارچه
اولدینی حس ایتیمور ؛ ملی تاریخه و ملی حرثه
لاقید قالمه یی بلکه آفرانغه لق ، بر یکیلک ،
بر تجمید غیرت کیشکی صانیور . غرب مدینتی حقیقه
تمشیل ایتمش « ملی » بر « کزیده لر صنفی » یتیشنجه یه
قادر ، بو جنس تخریباتی تماماً منعه موفق اولما
میه جغمزی سویله مک ، بیلمم یا کلش اولور می ؟
ملتک مدنی فعالیتلرینی ، مدنی حیاته
استعدادلرینی کوسترمک خصوصنده معماری
آبدی لر قادر جانی اثرلر بولونماز . اسلام
دینی ، مسلمان قوملرک ، رسمده و هیکتراشلقده

آنادولونک هان هیچ بر شهری یوقدر که
« بلدییه » لرک بوتورلو تخریب اتندن قورتولمش اولسون .
یا لکزمی تاریخ ایچون دکل ، عمومی مدینت تاریخی
ایچون ده بونک رضیاع اولدینی حالا آکلایمادق .
هله او زاواللی مزارقلر ... محلی تاریخ ایچون
حادثا بروثائق خزینهنه سی اولان مزار طاشلری
آراسنده ، « تربیتی صنعت » نقطه نظرندن نه قادر
مهم ، قیمتلی صنعت اثرلری واردر ! برچوق اسلام
کتابه لرینی نشر ایتک صورتیه اسلام تاریخنه
پک بویوک خدمتی دوقونان مرحوم مستشرق
« وان برخم » ، بوندن اون بش اون آلتی ییل
اول ، « برغمه » ده کی اسلامی کتابه لر و او میانده
برطاقم قیمتلی مزار طاشلرینی نشر ایتمشدی .
پروسیا علوم آقاده میسی مخطرله لر آراسنده نشر
ایدیلن بورساله در رسملرینی کوردیکم مزار طاشلری ،
امینم که بوکون « برغمه » ده موجود دکلدر ...
بر شهرک بلدییه سی مناسبسز بریده کی مزارلری
قالدیره بیلیر ؛ فقط ، ابتداء اوراده کی طاشلرک صنعت
ویا تاریخ اعتباریه اهمیت اولانلرینی طوبلایوب
محافظه ایتک شرطیه ... یوقسه ، ملی تاریخی ،
ملی حرثی استخفاف ایدره ک اونلری قازمه
ضربه لر یله پارچالایوب محو ایتک ، باربارلقدن
باشقا برشی دکلدر ! سلچوقیلرک ، قارامان اوغو -
لارینک ، ساثر اسکی تورک دولترلرینک آنادولو
طوپراقلرینی سوسله یین ، آنادولوده تورک روحنک
وتورک مدینتنک قدرته شاهد اولان معظم آبدی لرینی
اعظمی غیرتله محافظه یه چالیشه جق برده ، یکی ربنا
یا یق یا خود یکی بر جاده آچق ایچون اونلری
ییقانلره ویر یله بیله جک برصفت واردر : باربار !
آنادولوده سیاحت ایدن و - الله راضی اولسون -
او اسکی مدینت آبدی لر مزی بوسبوتون ییقیلمه دن
تدقیق و تثبیت ایله یین آوروپالی آرکه اولوغلر ،
او آبدی لرک عظمتی ، آهنکی ، کوزه لکی قارشیسینده
ناصل حیران قالیورلرسه ، شهر اعماری نامنه اونلری

کنج بر شاعرک سوکیاینه کوندر دیکى مکتوب

•• 19 ، پازس

اوریشنال ادبیاتز اولامسنگ یکنه سبی جهالتدن ،
وقومامقدن ، دوشونه مکدن عبارتدر .
خلاصه ، « سوزى » حکم ، دنیا یوزنده اوله مکه
نامزد نه قدر اثر وارسه هپ سیک دوشونجهک ،
ذکاتک وزمانک محسولیدر . « که اوپس » اهرامی
اوچ کونده یاپیلما دی . بارتون ریاضی مسئله لریکی
تولجولش ، حسابلامش برشعر ، و او میروسک ایکی
جلدی زمانک آنسیقلویه دیسی در . شکسپیرده بوله
دانته ده . . شعره ، اساطیره ، تاریخه ، سیاسته ،
صنایع نفیسه یه ، اخلاقه ، فلسفه یه الخ . . حتی طبعه عائد
ملوماتله دولو اولان بو اثرلرک « یارادان » لری محقق
کونده یکریمی درت ساعتدن فضله چالیشورلردی .
عمرخیام زمانک اک بو بوک حکیمی ، هکیمی ، ریاضیسی
طایلمشدی . حالبوکه ساده جه برشاعردی . مجموعی
سطر اعتبارله حساب ایدیلرسه یکریمی صحیفه یی کچمین
رباعیلری ایچون آلتش سنه اوغراشدی . .

غریبه کی شاعرلرک ، رومانجیلرک تجرلینه پارق
ایصیریورم . هله نیت ولاتینیست Laténiste
قلاسیکری شویله بریانه بزاقوب سرسری رومانیکلری
آلام . باقی هربری نهر او قوشمش . مثلالامارتین . .
دها . جوجوقلغه . - بن قرق حرامی حکایه لرینه قافا
سالارکن . « او تاس » ک Jerusalem délivrée سنی
دیگه یورمش . ایلك شاعر اولاره ق آلتی بدی یاشنده
اونی طایمیش . ینه کنديسنگ سولیدیکنه باقیلیرسه
نورک جوجوقلرینک سنت اولدینی ومله ده قایدیراق
اوبنادینی یاشده شکسپیری ، میلتنی اوکره نور وچوق
سودیکی Ossian ی ، دانته و آشیله قیاسه جرأت
ایدیورمش .

ویقتور و غونک اثرلرینه ایسه شیلاردن ، میلتنون ،
شکسپیردن ، اینجیلدن قال دهرودن ، بایرون ،
غوته ، قران عظیم الشاندن ، سعیدین ، پتراردن ،
هوراچوسدن ، حافظدن ، قاموته نسدن حتی هند
دستانلردن الهاملر کورونور . سیاسی مقاله لرنده ،
اجتماعی یازیلرنده قانتدن ، لوتردن صلاحیتله بحث ایدر .
جوجوقلرک وهواشی مشربلرک شاعری ، صاحب لری
یولاره ق الهام بکلین و آغلایا آغلایا شعر یازان
داهی چو - وف ، دها ایسی جوجوق داهی مؤسسه یه
کلنجه یازیلرنده اسملری سنادینم آدم لریک تأثیری
اتخال درجه سنه وارمشدر .

نتیجه « سوزى » حکیم سنی ، انزوا ، تحلیل
وترکیب نروده ایسه اثر اوراده در . حیاتنده تک
بر کتاب یازان لایرونه La Bruyère ک نه قدر حق
وار : « کتاب یازمق ده ساعت یامق کی برزناعت دره »
بوسری آکلادینی ایچوندرکه قونت تولستوی
پترسنورغده کی صالون حیاتی ترک ایدرک کونته
چکیلور . وهرکون ایکی اوچ ساعت او میروسدن
- لطفاً 13 نجی صحیفه یی کچکز -

سوکیلی سوزیچکم

دون کیجه فرانسوا زله کوندر دیکک مکتوب
بنی برخیلی اکلندیردی . ایچیمی دوککه وسیله
اولدیگک ایچین سکا تشکر ایدرم . کونده اون ، اون
بش ساعت او قویوب یازدینم ، خصوصیه او قودینم
ایچین : « کتابلرله حشر نشر اولق آبدالق علامتی دره .
سکا یاراشماز . شاعر الهامک یاوروسیدر . » دیور
و بر سورو شاقلاشیورسک . آلا ی رطرف ، کتابلر
ایچنده بوغولق ، کنیدی کنیدی بوغمی یکی برحیات
اوغرنده بوغولغه زاضی اولق عجبا آبدالق میدر ؟
آبدالقسه . . . نم آبدال اولدینم نه معلوم . . . توخاف
دکلی ؟ آراسیره کلن آبدالق قارشى بنده بویوک
برحبت بر ابتلا وار . بوله سرسملکی صحرای کبیرک
کوشی آلتنده بر آغاچ کولکسه سنه ، یقیق بر خانه
بر استراحت یوواسنه بکزه تیر وکونده بر ایکی دفعه
اولسون آبدالقنی آلیله یا قالا مایان و نفسنه تا ایچندن
کان خینچله « آبدال ، سرسم ! » دیبه باغیر مایان
مخلوقک ذکاسندن شبهه ایدرم . و ذاتاً اوله به جک
بر اثر ایچون کوتو بر اثری ، قارالامای . . حیاتی
اولدیرمکدن قورقما یان آدمک حرکتنده آبدالق وارمیدر
بیلیم ؟ شاه اثرلر هوا ایله ، ایکی فو قس تروت ،
بر نکته ، اوچ قهقهه آراسنده می یازیلور ظن
ایدیورسک ! هیات « سوزى » حکم ، دور جاهلیتدن
جوق اوزافده یز . بوکون آلابی شاعرلر ، مونامتر
میخانه لرنده شانسونه لکدن باشقا ایش یوق . صنعت
آرتق علم وفن کی تحصیل ایدیلور . رومانیک
شاعرلرک ایدوردق لری الهام ، حقیقتده ماضقارلقدن
ومکمل بر یالاندن باشقا برشی دکلدن . اولزلرک
کونشنده یا مایان ، اولرک عصانه سنی یچمین ،
آنکین هوا سنی تنفس ایتمه ن روحک باغچه سنده میوه
یتشمه سنه امکان قالمادی . شعر قابلیتی الهی واسرارلی
بر قابلیت دکل ، روحک خصوصی بر قدرتیدر .
او قدرت کلش کچمش داهیلرک مکتبنده تربیه
کورمنسه دیگر برته نرؤی به قلب اولور ، کیدر . یا خود
شعر طاسلاغی حالده میدان چیقار ، بزم دیوانلرکی ،
عشق ، منی ، میخانه ، پیاله ، فراق ، غروب ، طلوع ،
بهار لفظلرله بر سورو کله جانبازلقدن عبارت قالیر .

بیکارجه سنه اولکی « قلوته و دافنیس »
Chloé et Daphnis زمانده اولسه یق ، شاعرک
کوزلرینی آچماشی ، حیرتی وسوکی بیلمسی کافیدی .
اوزمان انسانلر عشق کچیلردن اوکره نه جق قدر جاهل
وصافیلر . لونکوس Longus ه اینامق لازمه ،
کنج لر اولنجه یه ده کین پوسه دن اوتیه کچمسی
بیلیمورلرشم . حالبوکه بوکوک قلوته سی « ارکک
قیزی » ی معصوم بولیور .

ظنجه بزم بدی یوز سنه لک مدنیت مزه رغما

یاز آتشی

کوکسندن صیدیرنجه قان صیران خنچرینی
کونش وروانش کی طویلا دی آغیر آغیر
قادیفه ماتوسنگ قیزیل آنک لری . .

بر صدف کمر اولدی افقک هایتلری .
صولده شیمیدی خفیف حمله لرله دولاشیر
همیاض مارطیلرک نارین خیانتلری . .

آزلی مائیه صولمش کی بی کونده
آی ، قوخلان وپاصلی برچیوی به بکزه نور
بولوتلرک توردیکی بیاض دیوار اوستنده . .

وجودی فیل یشدن ، وکوزلری قاپ قارا ،
رخاوتله تور برهن دواغون اوموزلری مور ،
برقادی چیریل چیللاق اوزانیور صولره . .

صانکه بیاض دالغار اوفاق برر قوشدیلر ؛
آیک باغین صولره اوزاتدینی دللردن
کوپورده چیلقلرله آنکینه اوچوشدیلر . .

روزکار دالغین برعاشق کینی صارار چاملری ،
بر اساطیر دورنده یاشامش ماضلردن
خاطرملر جانلانیور یورده آقشاملری . .

یاشار نالی

یاشادینم عصرک ک قدرتی تاریخ مسلکی ،
اگر اوچورومک کنارنده کنیدیکندن دورمای
بیلیرسه ، خوارقسن و بریغین لزوم سز لقلردن اجتناب
ایدرسه ، ذوق و اعتدالی محافظه اتیه ی ، نمره سز
تقراتی برطرف ایدره ک آنا خطرلی استقباله دوغرو
اوزانیشلر بله میدان چیقارمای بیلیرسه ، مستقبل قرلره بویوک
درس لر ونجیب هیجانلر براقیر . ایسته یکی تاریخک
باشلیجه وظیفه سی بودر . تاریخ ، اگر نجیب ، آجیق
وصاف اولارق قالیرسه ، خلقک روحی ایله ناسلری
قورتایرسه ، مغرورانه عقلاقدن واز کچرسه ، حیاتک
ایز لری متواضعانه تعقیب ایدرسه ، بولدوغی و افاده
ایله دیکی حقیقت ، انسانی ، جانی ، جاذب وکوزمل
اولورسه ، آتجیق اوزمان فکرلر اوزرنده حاکمیتی
محافظه ایدر . تاریخ ما کینه لکدن وسفسطه دن اجتناب
ایتمه لیدر : هر بر زمانده بویوک مدیتلر و بویوک ملکر
بویوزدن خراب اولمشدر .

استقبال مؤرخلری ایچین آغیر مسئولیت !
بونلرک موضوعلری دائماً توسع ایدیور ، ایشلری
آرتیور ، مطالبات جوغالیور ، مسئله لر انکشاف
ایدیور و داغیلور ، صنعت اوزایور ، حیات ایسه
قیصا قالور . بو مؤرخلر استناد وقوتلرینی آنجاق
وظیفه لرینک بویوکلکی کیتدکجه درین بر صورتده
ادراک ایله مکده بولاجقلردر . اطرافلرنده هرشی
مشوشدر ؛ فقط فکر بشرک و خدی کنیدی
کوستربور ، بویوتون ازض اوزرینه یاییلارق ،
اونلره ، بشریتک معظم بر طرزده اصلاحنه تجر به یی
متادیا اساس اتخا ایتمکدن عبارت اولان وظیفه لرینه
داهیا یاقیندن و داهامؤثر بر صورتده چالیشق واسطه سنی
احضار ایدیور .

احمد رفیع

فلورېدن ترجمه ايتكى بروج صايور و ترجمه اينده مديكى ،
اوقويامدېنى كونلر نفسى كوپكار كې تحفير و تزييف
ايدىوردى ...

سنگ چوق سوديكك غوته كيم بيلير ناصل
چالشيوردى ؟ يازيق كه خاطراتك فرانسجه ترجمه سى
توكمنش ... آلمانجه بيلسه يدم سنى دها چوق
شاشير تاجق مثالر بولوردم ..

سويله ، شيمدى بن كندى يار سده ، لوندردده ،
برلينده دوعوب ، بووين بو آدم لرله ناصل قياس
ايدى بيلير ؟ اونلرك ياشادېنى يرلر معموره ، بن
چوق قلفى ، ايلك كنجلكى هوالره صاوردېم
يرلر معنا برخرايه ايدى ..

ذكامت كسكىن زمانلرنى الف مرتك كې ب تكنه
كې دينه نوح زماندن قاله بر اصول ايله هيله يره ده ،
ياخود فرانسز پاپاسلرينك ، آمريقان پروتستانلرينك
كلباسلرنده اينچلك اك كو تو يرلرنى نفرله ازبرله مكه
چالشارق اولدېردم . آه ... بوشنه غايب ايتديكم
سنه لرم !... مسجع تراش ايدن سليمان نظيفلرى ،
نامق كماللرى ، كلكه جانبازى جنابلرى آوروپا
رومانچيلرينك آرتينى ايله بسله نى ادبيات جديده
يازيچيلرى اوقويارق مرشد سز اولدېردىكم سنه لرم !...
اينانيله ايه جق شى « سوزى » ! نه مك تبلرده ،
نه ادبياتده - تورك ادبياتده - الهمى شاعر يونس
أمره مستننا - تك بر استاد بولاييديم . خواجه لرم
اكثر يا بر مدرس ه لايق ، كيروب چيقوب آغلانا جق
جنسدن كيمسه لردى . بكا هيچ بر كيمسه بر كتاب
توصيه ايتدى .. برداهى يه كيده جك يولى كوسترمدى .
نه بيلور سده ، نه اوقومش ايسه هپ كندى نه بورجلويم .
حتى اصلى آراسه ك اطرافده كيلرك فائده سندن زياده
مضر تلر بنى كورد . پروفور نامنى آلان بوزواليلرك
بعضيلرى بكا كتاب ديهه ميسكىن حياتى كوستريور ،
كيميسى فضولىك بر مصراعى بوتون اومير وسه
دكيشمه جكنى ادعا ايدىور ، باشقا بريسي ده آذيندن
غيرى بر شيشى بيلمديكى « نچه » يى او معظم نيچي
صاچه صاپان سويله بن برونق ديهه توصيف ايدىوردى .
وبن بويله ججه جهالت قاراكلنى ايچنده دوشنه قالفه
آل يورداى ايله يولى - حياتك حياتنه كيدن يولى
آرايوردم ..

بووك محررلرى - تصادفك الهمى - يارديم
ايمه سىدى كيم بيلير قاچ سنه صوكرا بولاجقدم .
تولستويله ، دوستويه فسكى ايله ، دانته يله ، خياله
طائيشام هپ راست كله اولدى . بركون باب عالي دن
يوقارى يه چيقاركن كتبخانه لرك جامكانلرنده يكي طبع
ايدىلش بر كتاب كورد . سونات آقروچهر ...
كتاب قانده برقتل صحنه سى ولوحه نك ديبنده صافاللى
بر آدم .. آلتنده ايكي سطر يازى : « أوت ، بن سزه
ده يورم كه برقادينه نظر آرزو واحتراصله باقى ، اونكه
نامشروع بر فغلى معنا ارتكاب ايتك ديمكدر . »
تجسس شاخلاندى . هنن صاتين آلد . اوكه ججه
پيتيردم . نه كتاب ، نه كتاب ده يوردم . بر قرارله
باشدن باشه تولستوى اوقودم . باشقه بركون بك اوغلنده
ديكر بر كتاب كورد . Les souvenirs de la
maison des morts : اولولر اوينك خاطره لرى ...

يالكر اسم ، قافامده بيك هيچان ، بيك فكر سلسله سى
يارايدى . آلد . واو كونه قدر بيلمديكم بر آجله ،
كوز ياشلر يله پيتيردم وهفته لرحه چيقماق اوزره
دوستويه فسكى دنيا سنه كيردم .

لكن بوتصادفك قولاي اولمايوردى . بر مدت
صوكرا يته غربتمده ، چوللر مده ياب يالكر قاليور ،
غقامته اكومولويوردم . اكر ليسه دن چيقنجه هنن
صوربونه كلسه يدم بلكه ابدى بو صحراده قالا جقدم .

شمدى بوتون صنعت دنيا سنى خريطه سى
كوزلريك او كنده .. هنوز اوقومديم يوزلرحه شاه
اثر بنى بلكه يور . توفيق فكركت وجناب شهاب الدين
ودهاسى طائندان اونوتولا جق عبدالحق حامده
بكره مة نك . . . وياخود سياهه ججه حامده بكره مك
ايچون بيله بونلرى اوقومق ، بنسمة مك لازم .. زيرا
حامدك بوكون قيمتى وارسه چوق قلفى حافظك ،
سعدى نك محرميتنده وكنجلكنى راسين ، قورنهى ،
شكسپيرك ، ثوغونك رحله لرى او كنده كچيرمه سندنرد .

سى .. ايشته بوتون دهارك منبعى ... قوجه
فلور ! . . . بكا هدايت نوربنى ويره ن « شيوخ »
ممش كې اوكا طايورم . فقط دها اول سكا
« سوزى » جكم ! . . . زيرا بكا فلورى Madame
Bovary دن فضله ستوديره ن Correspondance
« مخبرات » ي در . و مخا براتى ايسه سنگ توصيه كله
اصرار كله وجتى هديه ايتديك كتابلردن اوقودم .
يالكر بومكتوبلر ايچون سكا بيك دفعه منتدارم ..
بكا هيچ بر آبت ۱۶۰۰ صفحه لى كوه زه لكك
آراسنده كچن بعض سماوى جله لر نسبتنده قوت
وقدرت منبعى اولدى .. لطف ايتده بعض يرلرنى
نقل ايديم . سنى قانديرمازسه بيله بلكه تجسسكى
قورجالار . بوكون يته اميد سزم . ادبيات شهيدى
فلور Flaubert ي سويله توب ديكله مكه شدتله
احتياجم وار .

حياتك 34 سنه سنى انزوا سنده اوقومق ،
يازىق ودوشو و كلكه كچيره ن و كندى سنى صوكسز بر
فراغتله صنعت قريان ايدن بو آدم بر اثر دكل يالكر
بر فكر صاحى اولق ايچون باقى نه ده يور :

« هر هانكى برشى حقنده بر فكر ايدينه بيلمك
ايچون ايكي يوز سنه ياشامق لازمدر . »

ايشته اوزرنده ايكي يوز سنه دوشونولمكه لايق
بر فكر ... كورويورسيك يا « سوزى » ! . . . يكرمى ،
اونوز سنه لك حياتك « جريده عالمده نامزى باقى
برا قاييلمك ايچون » وجود يمزى هلاك ايدرجه سنه
چالشمق فرض .. بونكيچون سكا قارما قاريشيق
نقل ايدم جكم جله لرى هراوقودججه صانكه « قرال
اوديب » دن بر صيفه اوقويورشم كې تويلرم تور پرير .
... (1850) سنه سنگ دوقوزايولونده يازدينى
مكتوبدن بر جله :

ديكله سوكيلم
« بوكون بش صيفه يى تصحيح ايچون سكر
ساعت چالشم . »

ديكر بر مكتوبدن :
« بر صيفه يازمق ايچون بش كون اوغرا شدم ... »

1852 ميس اون تاريخلى مكتوبنده فرياده
بكره بن بر جله :

« بو هفته طوبى طوبى يالكر بر صيفه يازدم ... كونده
سكر ساعتدن آز چالشمق شرطيله ... »

1855 كانون اول يكرمى تاريخلى مكتوبدن :
« Candide ي يكرمى دفعه اوقودم . انكليزجه يه
ترجمه ايتدم . وحالا آرا صيرا اوقويورم . »

1860 نيسان 17 ده :
« سكر سطر يازمق ايچون اوچ كون چالشمدم .
ايچنده فضله بركله يوق . بويله ايكن يته قارالامق
لازم . زيرا آهنگ چوق ياواش ... »

بونلره برشى علاوه سنده لزوم كورميوردم .
شمدى بر آزده آرزولرينك احتراصلرينك نيچه سنده
ناصل قيوراندېنى ونهايت هيسنى بگره نك نفسى ناصل صنعته
پيتمز توكمنز بر حزنله قربان ايتديكنى سير ايت .
بوالهمى فراغت ، صبره ، لاقيدى يه اراده يه حيرام ..
« 1850 ده سوكيليسنه يازيور :

سنگ بيل باشكى تبريك ايدركن كندى حياتى
دوشونورم . كيم بيلير شمدى اوزرنده اوطوردېم
قولتوقده نه اوزون سنه لر كچيره جكم ؟ . بلكه بوتون
حياتم بوقولتوقده محو اولوب كيده جك ! . . . »

بر حقيقت اولان بوتخمينى دوشوندو كجه لاله سندن
بحث ايدن يوز بر سنه لك بر محكومى خاطر لاما ق ممكنى ؟
1869 ده خلاصه ايتديكى حياتى ايسه ادبياتك
بر سهل ممتنى ، فاجعه لرك بر شاه اثريدر :

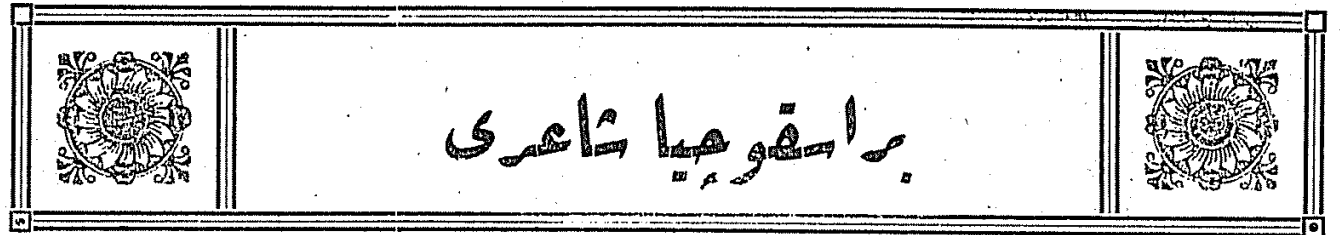
« چيچك ديهه استعاره لر وماجرا اولارق جله لردن
باشقه برزنكيلىكى اولمايان حياته تكرار باشلايورم .
بر آيى بندن فضله منزوى اولماز . هيچ بر انسانله
بر كله قونوشمان كونلرم ، هفته لرم كچيور وهفته صوكتى
كلنجه نه بر كونى ، نه ده بروقه يى خاطر لايابيليورم ! . . . »

1867 ده بويله هيچلك ايچنده ماجراسز ،
شهوتسز ، ذوقسز ياشامق قهرمانلغى كوستركن
« حياتى ، صنعتى ؟ » ديهه ديدنيوب دوزان كاه
صنعتى حياته ، كاه حياتى صنعت قريان ايتمكه قالفشان
ودائى بر اختلاج ايچنده كنديسندن مدد ديله ن
دوستلردن برينه باقى ناصل يول كوستريور ...

« دائما فنا ياشامغه راضى اولاليدن برى بك
راحم .. هيچ بر شيشه تأسف ايمه يورم . حياته ابدى
بر « اللهه ايصار لادق » ديدم . اوخ . . . شيمدى
راحم .. بك راحم .. »
وعلاوه ايدىور :

« بنم كې ياب ... ديشاريسيله علاقه كى كس ...
صنعتكار اولق ايچون انزوا كده « بر آيى كې ياشا . »
نه كوزل دكل ؟ حتى بعضاً اميد سز قالوب :

« اى كنجلك ، كنجلك ! . . . سكا نه قدر آخپوروم .
لكن بن سنى آكلادم ، بيلمى كه ؟ . . . هيهات ! . . .
ديهه باغرسا بيله كوزل ! . . . جيلان كوزلو حياتى
بويله اشكنجه يله اولدورورك ايكلمه مك ممكنى ؟
بنم ذاتا ايمره نديكم شى ، اونك بويله ايكلمه يه ايكلمه يه
يولنه دوام ايمه سيدر . بوتون قهرمانلى اوراده . . .
هيچقيره هيچقيره ، بعضاً آلدانغه چالشمق ورق و بعضاً
روحى اغوا ايتك ايسه بن شيطانك تا كوزلر ايچنه

براسقوچيا شاعرى

جهان ادبياتك مشهور سڀالرندن

بويوك بريتانيا آداسنه استيلايدن روماليلر
وسكره انكليزلر، شمال طاغلرند هيج برزمان
قيريلاماياجق بر مقاومت ايله قارشيلاشديلر .
اوطيبي تحصنكاھلره صيغينان (بيكت) قبيله لرى
عنصر ك بوتون خشونتقارشى مجادله مجبوريتيله
اصطفا ايدن شجيع بر قوم ايدى . جنوب
قومشولرينك اكمدهش هجوملرني دوردوتديلر
ودفعاتله متعرضلرى هزيمت قهقريله دوچار
ايتديلر . نهايت بر اسقوچيا قرالى انكليز تختنه
توارث ايدنجه ايكي مملكتك صلاحاً برلشمه سنه
دوغرو ايلك آديم آتيلمش اولدى .

اسقوچياني واهاليسنى جهان طانيتديران
وسه ودين (سقوت) در . بوايكي اسم اشتقاقى
نسبتلى درجه سنده معناده مربوطدرلر . والتر
سقوت ، اثرلرنده مملكتك بديعى منظره لرينى ،
ملتك تاريخنى ، قهرمان روحنى تصويرايتديكي كى
او مملكتك هر كوشه سى ده اونك خاطرملريله
دولودر .

اسقوچيانك ايكي بويوك شاعرى اون سكزنجى
عصر اواخرنده (بورز) ، اون دوقوزنجى
عصر اوائلنده والتر سقوت در . فقط برنجيسى
جنوبى اسقوچيا لهجه سنى قولانمش اولديغندن
اجنييلر ، حتى انكليزلرك چوغى - شعرلرندن
ذوق آلايملك ايچون پك زياده كلفت اختيارينه
مجبوردرلر . حالبوكه ايكنجيسى انكليزجه يازدينى

باقارق يولنه دوام اتمه سنده در . مثلاً بربرده كنديسنى
شويله تسلى ايدبور : «امين اولك كه سعادت بزي
بدبخت ايسته ين ابليسك ايجاد ايتديكي بر افسانه در .
اك بدبخت ملتر جنتك وارلغنه اينامش اولانلردر .»
فقط اكثرثا كوكلنده ، صنعت كعبه سنى حاورايه
چويرمك ايسته ين احتراضلرينى بوغدقدن صوكرا هم
مسعود اولقى ، كولوب اوينامق ، زنكين اولقى
راحت ياشامق همده صنعتكار اولقى هوسنده كى
زواللى لره مفرور ومظفر حايقير :

« عيني زمانده هم سعادتى ، همده «كوزل» ي
الده ايتك نيتنده ايسه كز هيج برينه نائل اولامازسكز .
زيرا صنعت آنجق فداكارلقدن صوكرا كلير . هايدى
كنج آدم ! اوستكى باشنى ييرت ! باغريگه طاش

ايچون اثرلرندن هر كس قولايقله استفاده
ايدم بيلمكده در .

والتر سقوت منظوم ومنثور حكايله رنده
خشين طاغلرك ، سيسلى تپلرك كولكك سنه
صيغينمش كوللر ايله يشيل واديلرى ، درين
كورفزلى قهرمانلرك وعاشقلىك منقبه لرينه صحنه
وقايع اولازق تصوير ايدر ؛ ملتك حياتى
اعماق تاريخدن استخراج ايدرك جانلنديريز :
طاغليرك قبيله حياتى ، بربرلرينه رقابتلرينى ،
ايجابنده مشترك دشمنه قارشى اتحادلرينى حكايله
ايدر كن اوخشين وغاليجناب ، حریت واستقبالنى
محافظه ده عزيمكار ، ذكى ، منفعتپرست وسركند
شتجو ، مزاح حسندن ده بهره دار . ملت قارشى
بزده درين بر علاقه اويانديريز وتصور ايتديكي
هر شيك بوتون شعرى تظاھر ايتديريز .

اسقوچيانك قديم پاى تحنى ، ومعظم
دارالفنونييله ، كتبخانه لريله مركز عرفانى اولان
آدينبور شيرينك تاريخى خاطرملرله دولوبنالىرى
آراسنده مى شاعرك آبدسى بالخاصه دفته شايان در .
يالكر اسقوچيانك مى شاعرى دكل ،
بوتون انكليزجه يازان حكايله نويسلرك اك بويوكى
اولان والتر سقوت 1771 ده آدينبورده دنيايه
كلدى . ترجمه لردن صرف ، نظر ، ايلك اصلى
اثرينى نشر ايتديكي زمان ياشى وتوزى متجاوزدى .
عائله سنك اصالتيله پك مقتخردى . اجدادى

باغلا ! . . بدنكى قيرباچلا ! . چامورلرده يوارلان ! .
هوساتكى آز ! . . صحتك وسعادتكك اوستنه
توكور . قورقا . . . صنعتكار ، يالكر قالغه ، ايكله مكه
محكومدر . باشقه لرينك كيفى كتيرهن هيج برشى
سكا فرح ويرمه ملير . آ كلايورميسيك ؟ . . .»

« سوزى » . . . هانكى پيغامبر قانايان روچه
بوندن شفاكار بر دوا ويره بيلير ؟ اما ديه جكسك كه
بو بر نوع اتخاردز . فلور او كاده جواب ويريور .
« نه اهميتى وار . عمرىم آز ، شانم چوق
اولسون ! . . .»

والسبى بر سرخوشلق ايچنده بر رومالى شاعرك
نعره سنى تكرار ايدبور : ô altitude ! . . .

مشهور سرحد قبيله لرى رئيسلرندن ايديلر .
شونى قيد ايتلى كه اونلرك اك بويوك مشغله لرى
يغماجيلق ايدى - حدودك اوتة طرفنده كى انكليز
ماللرندن قولاي نقل ايديله بيلنلر وبالخاصه مواشى
اونلرك نظرند مباح ايدى . والتر سقوتك
عائله سندن مدنيت حياتنه ايلك داخل اولان
باباسى ايدى ، آدينبور شيرينه يرلشرك آووقاتلق
مسلكنه انتساب ايتدى . بوسورتله والتر سقوت ،
عصرلردن برى قرون وسطائى برحاله دوام
ايدن حيات وعادته هان رأى العين شاهد اولمش
قادر ياقيندن تماس ايتمشدى . كوچوك ياشندن برى
أسكى زمان ماصالرينه ، شرقيلرينه ، تاريخلرينه
فوق العاده مراقى واردى . قوتلى حافظه سى
بونلردن قيمتلى برخزينه تشكيل ايتدى كه ايجابنده
ايسته ديكي قادر مالزمه استخراج ايدم بيله جكى
توكنم بر منبع اولمشدى .

چوجو قلغنى خسته لقله كچردى . فقط طبيعتك
صاغلامنى كنديسنى قورتاردى وآياغى براز
طوپال قالديسده اختيار ياشنه قادر صحتى محافظه
ايدم بيلدى . اجدادن موروث اولان آجيق
هواده ياشامق اعتيادينك وسپور مراقك بونده
بويوك دخلى اولمشدر . هر كون قيرلرده آياقله
ياخود آتله اوزون كزيتيلر اجرا ايتديكي كى
فرصت بولدجه كويلرى ، طاغلرى دولاشير ،
طبيعتى تدقيق ايدر ، خلقله تماس ايدر ، آثار
عتيقه طوپلار ، حكايلرى ديكلردى . اسكى
يازمالرى حل ايتمكده او قادر ملكه كسب ايتدى كه
متخصصلر بيله يارديمه مراجعت ايدرلردى .
عزم وثباتله چالشير ، دائما شن وهوسلى ايدى .
حياتك انتظام پرورلكنه ومسعوديته ابوينك

علويتدن ، بوكوزل جسارتدن باشم دونيور . . .
كنديمى نامتناهى زنكي نلشم ، خفيله مش حس ايدبورم . . .
فقط . . . سنى چوق يوردم يا وروچم . . . بنى عفو
ايت . هيجامى بر يره بوشالتمق لازم كليوردى .
سكا يازدم . . .
الله ايصارلادق . . . بيك بوسيله دوداقلر كدن
اوپرم .

شيخ زاده : برهان

